

DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024.27-45>
УДК 784.4+6:355

Євгенія Олександрівна МОРЕВА,
кандидат мистецтвознавства,
Київська муніципальна академія
естрадного та циркового мистецтв,
Київ, Україна,
e-mail: e.morieva@kmaesm.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-4342-7242

Юлія БОБРОВИЦЬКА,
магістрант,
Київська муніципальна академія
естрадного та циркового мистецтв,
Київ, Україна,
e-mail: y.bobrovitska@kmaesm.edu.ua,
ORCID: 0009-0002-5951-9723

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МУЗИКАНТІВ: СВІТОВИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Анотація. Історія волонтерської діяльності музикантів на війні, як у творчості, так і безпосередньо на фронті, пов'язана зі світовими війнами: у I Світовій війні цей рух зароджувався, у II Світовій набув вражаючих масштабів. До загального процесу підключилися бізнес та засоби масової інформації, адже зростання продажів аудіопродукції стимулювало економіку, збільшуючи ресурси для ведення війни та майбутньої перемоги. Основним стилем масової музики в ті роки був джаз, який об'єднав людей на обох континентах. Американським солдатам концерти музикантів, на яких вони чули знайомі пісні, надавали змогу відчувати тепло та затишок їхнього

дому. Багато музикантів вступили до лав збройних сил: А.Шоу, Г.Міллер, Д.Брубек та ін., які керували військовими музичними колективами, забезпечуючи культурні потреби військових частин. На II Світовій війні частково було вирішено расові питання, адже солдати з різним кольором шкіри воювали поряд.

Українське творче волонтерство у часи II Світової війни було під контролем радянської влади, тривалий час просувались міфи про діяльність деяких митців та приховувались справжні випадки відданості творчих людей. У часи російської агресії з 2014 р. багато українських артистів приєднались до волонтерського руху, виїжджаючи до військових бригад із концертами, збираючи кошти на необхідні, іноді елементарні, речі. Суспільство ніби існувало у двох вимірах: де є війна, а де її нема. Події лютого 2022 р. цей стан змінили кардинально: «спляча» частина вітчизняної творчої спільноти в переважній більшості прокинулася. Музичні символи війни, такі як «Доброго вечора, ми з України», «Ой, у лузі червона калина», «Стефанія» відкрили нову сторінку українського шоу-бізнесу. Війна стала для багатьох творчим тригером, ніби відкрилось нове дихання, артисти занурилися у творчу та волонтерську діяльність, збираючи все необхідне для фронту, віддаючи свої гонорари ЗСУ, долучаючись безпосередньо до подій на фронті. Багато українських артистів встали до лав Збройних Сил та Територіальної оборони, продовжуючи творчу діяльність.

Ключові слова: волонтерство, війна, творчість, джаз, українська поп-музика, артисти, концертна діяльність.

Вступ. Волонтерська діяльність серед представників творчого середовища актуалізується під час війн, коли артисти їдуть на фронт підтримати дух воїнів, а також

беруть участь у зборах коштів на придбання необхідних речей, приладдя, медикаментів, амуніції та зброї. Гонорари від концертів або значна їх частина також перераховувались на потреби військових. У Другу Світову війну в США діяв Фонд Перемоги, в який артисти жертвували свої заробітки. Творчість та участь у військових діях тісно переплетені: багато прикладів зустрічається тоді, у часи Світової, і зараз – у російсько-українській війні, коли артисти йдуть до лав збройних сил. Достатньо згадати майора Військово-Повітряних Сил США Глена Міллера, старшину Військово-Морського Флоту США Артї Шоу, рядового Армії США Дейва Брубєка. Для багатьох артистів у скрутні для їх країни часи вибір очевидний – всіма доступними засобами долучитись до наближення перемоги, чи то фронтові концерти, чи то служба в армії, у військово-медичних установах тощо. Ця мета є основною в усі часи: російська загарбницька війна згуртувала всі верстви нашого суспільства, артисти своєю творчістю показали багатьом українцям шлях, яким будемо рухатись до перемоги: всі почули 27 лютого з Михайлівської площі «Ой, у лузі червона калина», яку виконав рядовий Київської ТрО Андрій Хливнюк, 14 травня – зі сцени туринського палацу Пала-Альпітур «Stefania» Kalush Orchestra і разом з нею «Help Mariupol! Help Azovstal! Right now!». «Доброго вечора, ми з України» лунало звідусіль. Вітчизняні артисти спрямували свої зусилля допомозі Збройним Силам України: кошти для придбання всього – від вологих серветок до зброї, підтримка воїнів на фронті, багато хто став до лав ЗСУ.

Постановка проблеми. Волонтерська діяльність представників культури в Україні сьогодні часто поєднується волонтерською діяльністю, яка спрямована на забезпечення захисників та захисниць, що боронять нашу країну на фронті, необхідним обладнанням, продуктами,

речами першої необхідності тощо. Збір коштів у рамках концертних програм та гастрольних турів став звичною практикою. Природно, що переважна більшість сучасних вітчизняних артистів, маючи велику аудиторію, підписників в соціальних мережах, на хостингу YouTube та інших віртуальних платформах, докладають максимум зусиль, щоб допомогти тим, від кого залежить існування нашої нації. Творче волонтерство виділяється поміж інших видів волонтерської діяльності тим, що, з одного боку, дає духовну та моральну підтримку, з іншого – для самих виконавців є джерелом творчого натхнення. Від початку війни у лютому 2014 р. концерти на передовій стали частим явищем. А від початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 р. – справою та сенсом діяльності майже всіх культурних діячів. Волонтерство надало багатьом виконавцям т.зв. «нове дихання», вони побачили перспективу і конкретну мету, заради досягнення якої вони займаються своєю діяльністю. Тому тема творчого волонтерства як об'єкт наукового дослідження наразі вкрай актуальна, вже сьогодні треба аналізувати сучасні культурні процеси, які охопили нашу країну, задокументувати та вести «хроніку» сьогодишніх подій. Явище творчого волонтерства виникло понад сто років тому, але яскраво проявилось за часів Другої світової війни: тоді популярна культура стала справжньою зброєю в інформаційній боротьбі проти страшного ворога. Є багато паралелей між культурними явищами тих часів і сьогоденною Україною. Аналіз цих явищ, які розділені часом, є актуальним із точки зору узагальнення їх місця в соціокультурному процесі у світовому контексті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для вирішення завдань статті було залучено матеріали історичного, філософського, культурологічного характеру, публікації у ЗМІ різних років. М. Катер [5], досліджуючи

розвиток джазу в нацистській Німеччині, виявляє його вплив на молодь, також приводить аргументи, чому він був популярним, прослідковуючи етапи його шляху від підтримки урядом до повної заборони. У своїй дисертації Дж.Фарлі [2] доводить, що джаз був центром музичної культури Америки, особливо у Другу Світову війну та після перемоги союзників. В.Стаддерт розкриває цю ідею у своїй монографії з точки зору функціонування культури (перш за все, джазової музики) державній системі під час війни. А.Гіллен присвячує свої статті ролі джазу у воюючій Європі. Статті М. Маєрса у «Wall Street Journal» про діяльність А.Шоу, К.Мартін – на ресурсі «The National WWII Museum», М. де Йоанни – на ресурсі «Colorado Public Radio» про діяльність Г. Міллера, інтерв'ю Ш.Саттона з Д.Брубеком розкривають цікаві та іноді неочікувані боки діяльності музикантів.

Мета статті – охарактеризувати функціонування творчості як волонтерської діяльності в історичному зрізі, а також провести паралелі та виявити типологічні риси між діяльністю артистів у часи Другої Світової війни та українськими артистами під час російської навали.

Виклад основного матеріалу. Дві світові війни стали індикатором стану волонтерської діяльності у творчому середовищі, який свідчить про стрімку еволюцію та підтримку в усьому світі. Джаз, який набирив обертів та з кожним роком ставав популярнішим, опинився в центрі неминучих подій. Джазові музиканти зрозуміли, що треба робити, і швидко відгукнулись на соціально-політичні виклики. Прогресивні представники масової культури в Європі відчули значущість джазової музики, її вплив на покоління 1930-40-х рр., але вже у 30-х багато з них опинились у німецькій окупації, але продовжили свою діяльність. Німецька пропаганда вважала джаз маркером культури ворожих країн, хоча не відразу відреагувала на це.

У розпал Другої світової війни в Німеччині джаз заборонили, але не остаточно, відомий джазовий колектив, який зібрав співак Карл Шведлер, «Чарлі та його оркестр» («Charlie and his Orchestra's») або Темплінський оркестр (Templin band), деякий час підтримувався урядом, що виглядало парадоксально, зважаючи на риторику та ідеологію. На початку 1930-х рр. заборона дійсно існувала, але популярність джазу, яка вже на той час охопила Європу, стала тотожна культурному прогресу. Саме з цієї причини нацистська пропаганда використовувала його для своїх цілей. М. Катер протиставляє американський свінг, в якому панує імпровізація, спонтанність, індивідуальність та яскравість, одноманітності та передбачуваності німецьких маршів, вважає джаз контркультурою існуючій офіційній [5]. Перша фаза Другої світової війни, яка відзначилась переможною ходою Третього Рейху європейськими країнами, потребувала відповідного інформаційного та культурного фону, і джаз найкраще відповідав переможним настоям. У Німеччину привозили біг-бенди з окупованих територій на заміну німецьких музикантів, яких призивали на фронт. Проте злам у війні на користь союзників змінив ставлення керівництва Рейху до джазу, і з 1943 р. розпочалась хвиля репресій проти джазових музикантів.

Уже на початку 1940-х рр. відомі звукові лейбли масово видавали свою продукцію з музикою Л.Армстронга, К.Бейсі, С.Беше, К.Гокінса, Р.Елріджа, Д.Тігардена, Т.Фетса Волера, Л.Хемптона, А.Тейтума. Платівки маркували «V-disc», що означало «Victory disc», вони були не для продажу, їх відсиляли на фронт, щоб підтримати моральний дух солдат. Самі музиканти збирали кошти зі своїх виступів та віддавали їх на придбання необхідних речей та приладдя на фронт.

Друга світова війна стала тригером у зміні соціальної парадигми стосовно расових питань. Саме джазова музика

стала символом перемоги у війні та піднімала бойовий дух бійців. Спосіб музикування на кшталт джем сешенів, де збирались білі та чорні музиканти разом, що виникли незадовго до початку війни, стали проєкцією того, як в одному підрозділі воювали американці всіх рас. На початку війни припинилось протистояння в музичному середовищі, брудна конкуренція між звукозаписуючими компаніями та була досягнута домовленість про припинення критики, що висвітлювалась на сторінках преси. Використання у ЗМІ теми джазу як символу демократії стало більш помітним напередодні Другої світової війни. Патріотична тематика стала провідною на шпальтах провідних видань. Значно зріс попит на американський джаз у Європі, джазові музиканти залучались урядом до військової справи. Образ джазового музиканта малювався як героїчний, на сторінках газет та журналів можна було прочитати, що ці виконавці були не просто музикантами, а солдатами музики. Американський журнал «Down Beat» у статті за 15 травня 1942 р. «Америка потребує музики!» оголосив своєрідний маніфест перемоги, закликавши всіх музикантів до створення музики для фронту [1]. Серед перших патріотичних пісень, які завоювали масову популярність серед військових та цивільних, були «Слава Господу!», «Передайте боєприпаси» Френка Лоссера, «До побачення, мамо» («Я їду до Йокогами») Джона Кутса, «Ви – дурень, містере япончик» Семмі Тімберга [9, сс. 1740-175].

Джазова музика у Другій світовій війні отримала загальнонаціональне та світове визнання не тільки завдяки своїй якості та спрямованості, а й підтримці з боку американського уряду, який провів грамотну інформаційну кампанію, залучивши масмедіа: газети, журнали, радіо. Також уряд фінансово підтримав виробників аудіо продукції, організувавши податкове послаблення на цю галузь бізнесу. У зовнішньоекономічній діяльності

американський уряд сприяв поширенню цієї продукції на європейський ринок. Таким чином, всебічна робота уряду, бізнесу та суспільства спричинила вибуховий результат, який можна назвати культурним феноменом того часу. Американський дослідник джазової музики Дж. Фарлей саме на цьому акцентує увагу: «Американський уряд і музична індустрія прагнули скористатися попитом на джаз вдома та за кордоном, залучаючи джазову музику та музикантів до військових дій. Велика кількість музикантів і авторів пісень зробили свій внесок, створивши т.зв. «воєнні пісні», які розповідали про досвід перебування в збройних силах або про розлуку з коханими. Ринок популярної музики процвітав у 1940-х рр., особливо в Європі, де джаз став символом американської свободи та підпільного опору нацистській окупації» [2, с. 82]. Бачимо, що симбіоз патріотичних та комерційних ідей спрацював із максимальним результатом. Однак, дослідник також наголошує, що більшість воєнних пісень мали оптимістичний зміст, що викликало критику, особливо з огляду на те, що Друга світова війна принесла нечувані жертви та руйнування і відрізнялась найбільшою жорстокістю серед всіх війн, які знала історія.

Наведемо найвідоміші приклади творчості музикантів, які воювали в лавах Армії США.

Арті Шоу – кларнетист, керівник оркестру Тихоокеанського військово-морського флоту. На війну був мобілізований у 1942 р. у ВМФ США, де служив у званні старшого старшини, там же він за дорученням та підтримкою командування організував оркестр, який отримав назву Рейнджери ВМС США. М. Мейерс так описував перебування музикантів на лінкорі «Північна Кароліна»: «У морі місія Шоу полягала в тому, щоб грати за втомлених від боїв моряків на островах, густо зарослих пальмами, під постійною загрозою нападу. Графік гурту був

невблаганним, і багато його музикантів страждали від фізичної та емоційної втоми» [7]. Колектив виступав на різних континентах: умови були на межі можливих, імпровізованими концертними майданчиками слугували галявини в джунглях, ангари, корабельні палуби. Через вологий клімат тихоокеанського регіону інструменти псувались так, що іноді не підлягали відновленню, але музиканти продовжували виступати перед військовими. Він порівнював жагу солдат до їх музики з маминим яблучним пирогом: тільки музиканти починали грати, як одразу солдати підхоплювали і співали разом знайомі пісні. Арт Шю казав, що їх виступи справляли такий ефект, який викликав у них спогади про рідний дім [2, с. 99]. Візитівкою колективу став джазовий стандарт «Begin the Beguine» Коула Портера, з якого починались або закінчувались виступи оркестру.

Глен Міллер – найвідоміший джазовий тромбоніст, засновник одного з найвідоміших біг-бэндів, у 1942 р. добровільно пішов на фронт, був офіцером ВПС США, в структурі якого сформував та очолив оркестр. У роки війни суміщав творчу діяльність та військову службу: «З'явившись на службу 7 жовтня 1942 року, Міллер отримав офіційне звання капітана в листопаді, був переведений з армії США до Повітряних сил армії США (USAAF) і призначений до Максвелл Філд, штат Алабама. До 1943 року Міллер був призначений директором оркестрів, навчання команди технічної підготовки армійських повітряних сил і переїхав на базову навчальну станцію ВПС США №2 в Атлантик-Сіті, Нью-Джерсі. Кілька музикантів, які грали з Міллером у цивільному житті, пішли за ним у форму та знову приєдналися до його групи» [6]. Майже кожен виступ оркестр розпочинав із «Chattanooga Choo Choo» з «Серенади сонячної долини», військові дуже добре її знали і одразу вибухали оплесками,

сам Міллер неодноразово казав, що їх концерти дають змогу солдатам відчутти домашній затишок [10, с. 57]. Міллер загинув при неясних обставинах над Ла-Маншем у грудні 1944 р., коли плямував до Франції. Вважається, що у нього був постійний зв'язок із французьким опором: «Він брав участь у контрпропагандистських кампаніях проти нацистів. У деяких записах Міллер розмовляє німецькою, фонетично вимовляючи слова для німецької аудиторії. Такі трансляції в поєднанні з роботою Міллера разом з британським актором Девідом Нівеном, надихнули теоретиків стверджувати, що Міллер був шпигуном на користь союзників і, можливо, був убитий» [13]. Французькі музиканти після війни часто співпрацювали з оркестром Міллера, що є ще одним доказом зв'язків музикантів під час підпільної боротьби.

Дейв Брубек – піаніст, керівник оркестру армії генерала Джорджа С. Паттона. Був мобілізований до армії США у 1942 р., служив стрільком, був відправлений до Європи на кораблі «George Washington». Доленосна зустріч із представниками Червоного хреста спрямувала його діяльність – на тому фронті бракувало музикантів, і Дейв Брубек став грати з оркестром [12]. Колектив Брубeka складався з музикантів, які воювали, багато з них отримали поранення: саксофоніст-альтист, який був поранений через три місяці після Оверлордської операції, трубоч, джип якого підірвали, внаслідок чого музикант отримав поранення руки і грав на трубі одним пальцем, та інші [11]. В армії Брубек відстоював права темношкірих, запрошуючи їх у колектив. Так, першим темношкірим музикантом в його квартеті був тромбоніст Дік Флауерз, який був в основному складі колективу та грав з Брубеком багато років після війни.

Після перемоги союзників у Другій світовій війні, джаз став міжнародним та міжконтинентальним явищем, ним захоплювались в усіх країнах, він перестав

належати суто до розважальної культури. Його нові напрямки, в першу чергу – бі боп, завоювали всебічну популярність, музиканти експериментували, народжувались нові джазові напрямки. В одному зі своїх інтерв'ю джазовий трубач Діззі Гіллеспі відповів стверджувально, чи думає він, що джаз є серйозною музикою, додавши, що люди помирали під ці пісні, і що може бути більш серйозніше за це [3].

У середовищі поп-культури нашої держави творче волонтерство розвивається від початку російської агресії 2014 р. Вісім років цим займались певні виконавці, їх коло було відомо та дещо обмежено. Поп-культура жила своїм життям, зазнавши змін, на небосхилі засяяли нові зірки, деякі «старі» зірки виявились зрадниками – в середині 1910-х рр. настав момент істини для багатьох виконавців. Стрімко почав розвиватись та просуватись в європейський простір український музичний бренд, який характеризувався національною ідентифікацією. 24 лютого 2022 р. назавжди перегорнуло сторінку, і все, що відбувалось та продукувалось багатьма артистами, стало історією. В перші дні повномасштабної війни звуковий простір України завоювали три відомих композиції, історії яких розпочались задалегідь: «Stefania» реп-гурту «Kalush Orchestra» – переможців Євробачення-2022, «Доброго вечора, ми з України» гурту українських саундпродюсерів «PROBASS Δ HARDI» та соліста гурту «ДахаБраха» Марка Галаневича та «Ой, у лузі червона калина», яка була виконана солістом гурту «Бумбокс» Андрієм Хливнюком [15].

Виступ «Kalush Orchestra» на «Євробаченні», природно, мав політичне забарвлення, музиканти на весь світ проголосили «HELP Mariupol, HELP Azovstal now!» в той час, коли захисники та захисниці міста були в повній облозі ворога, але тримали оборону меткомбінату, в якому

знаходились сотні містян. Відеокліп «Доброго вечора, ми з України» DJ «PROBASS Δ HARDI» Артема Ткаченка та Максима Мокренка, який набрав більше 13 млн. переглядів на YouTube, вже має декілька варіантів: змонтований відеоролик з українськими військовими та сумісний арт-проект «PROBASS Δ HARDI» та Національного академічного оркестру народних інструментів України під орудою Віктора Гуцала [14]. До оркестрового складу додали більше 40 автентичних інструменти (бандури, цимбали, кобзи, скрипки, басоля, тилинка, зозульки, свиріль, козацька труба, бугай, флюяра, дрімба, бубон та ін.), в кліпі з'являються історичні та сучасні національні маркери: вишиванка, сонях, обличчя Богдана Хмельницького, Лесі Українки, Михайла Грушевського, Тараса Шевченка, Івана Франка, В'ячеслава Чорновола, Григорія Сковороди, Андрія Кузьменка, Руслани Лижичко, Олександра Богомольця, спортсменів-чемпіонів, АН-225 «Мрія», джек-рассел-тер'єр Патрон – пес-піротехнік ДСНС Чернігівської області. Рядовий Київської ТрО Андрій Хливнюк зняв відео на телефон, де він заспівав пісню січових стрільців «Ой, у лузі червона калина» на Михайлівській площі 27 лютого. Пісня як символ боротьби українців проти рашизму. Любителське відео Хливнюка використовували зарубіжні музиканти у своїх каверах, найбільш відомим став кліп з інструментальним супроводом рок-гурту «Pink Floyd» «Hey, Hey, Rise Up!» [8].

Слід окремо виділити творчу спрямованість деяких українських артистів, які воюють на фронті або активно займаються волонтерською діяльністю, збираючи для наших бійців потрібне військове обладнання, дрони та іншу зброю, водночас, виступаючи перед українськими захисниками і захисницями. Багато виконавців відчували творчий підйом, багато з них кардинально перенаправили тематику своєї діяльності в національно-патріотичне русло.

Гурт «ТНМК» у часи війни записав декілька альбомів, у тому числі з іншими музикантами («Kozak System», «Брати Гадюкіни», Світланою Ройз), також активно ведучи блоги на YouTube та в інших соцмережах. Багато їх відеороликів спрямован на дитячу аудиторію та мають просвітницьку мету, серед них яскраво виділяється кліп на пісню «Дивись, куди йдеш», в якій доступно розтлумачено, як поводитись на незнайомій території та зі сторонніми предметами, якими зараз нашпигована наша земля.

Цікавим творчим симбіозом є спільні проекти співачки Jerry Neil (Яна Шемаєва) та реперки Aliona Aliona (Альона Савраненко). Дівчата записали низку сумісних пісень, а також разом виступають на закордонних майданчиках, збираючи кошти для ЗСУ та гуманітарну допомогу для постраждалих від російської агресії людей. Також вони співпрацюють із музикантами сусідніх країн: за 2022 р. вийшли пісні «Рідні мої», «Чому?», «Kurala» разом з Ela (Ельжбета Штейнмец, Польща). «Dai Boh» разом з Monika Liu (Моніка Любінайте, Латвія), «Pozmakuj» разом з Trill Rem (Пшемислав Міхальський, Польща). У 2023 р. Яна випустила сумісні кліпи на пісні «BRONYA» («ЗБРОЯ») з Ochman (Кристіан Ян Охман, Польща), «Стіна» з «KALUSH orchestra», «BRACIA» («БРАТИ») з репером PRZYLU (Бартош Пржилуцький, Польща).

Відомий черкаський квартет «Спів братів», який відвідує з концертами наших воїнів з 2014 р., з початку повномасштабного вторгнення вибухнули творчими проектами, продемонструвавши стильову багатогранність у своїх піснях. Один за одним вийшли альбоми «Музична оборона», «Повітряна тривога» та сингл «Зброя, а не таксі». Кожна знакова переможена або трагічна подія на фронті також відбивається на творчості гурту: «Контрнаступ» присвячено звільненню окупованої частини Харківської

області, «Кримський міст» – реакція на перший підрив на незаконній споруди, «Як ти, Херсоне», який вийшов на другий день після звільнення міста, «Бахмут» присвячений героїзму захисників міста, «Я маю пройти океан» присвячений загиблим людям і тваринкам у катастрофі спричиненої підривом окупантами Каховської ГЕС, та тим, кому вдалося вижити.

Висновки. Творче волонтерство в музичному середовищі має цікаву історію, яка пов'язана з війнами, особливо зі світовими, які були загрозливими викликами людству. Спроможність згуртуватись та об'єднатись перед злом неодноразово рятувало світ від катастрофи. Український творчий волонтерський рух, народження якого фактично пов'язано з російською агресією, яскраво проявив себе у 2024 р., але у 2022 р. набув національного масштабу. На жаль, треба констатувати, що, на відміну від світової практики, яка свідчить про об'єднання зусиль всіх рівнів у державі (суспільства, влади, медіа, бізнесу), українські волонтери не мають такої підтримки держави. Але також слід звернути увагу на те, що у волонтерському русі відбуваються міжнаціональні цікаві творчі колаборації (А.Хливінюк та рок-гурт «Pink Floyd», Jerry Heil, Aliona Aliona та польські і балтійські музиканти та ін.), які відкривають наших артистів європейським слухачам, що завдяки художнім формам чують і бачать жахи війни в Україні і розуміють нагальні потреби наших людей, у першу чергу, військових.

Стаття окреслює сучасний стан волонтерської діяльності серед представників творчої спільноти з посиланням на історичну ретроспективу, а саме, як діяли артисти у часи Другої Світової війни. Вочевидь, тема обширна, може бути розкрита у різних аспектах. Наприклад, у даній статті не йдеться про діяльність видатних жінок-символів – Марлен Дітріх та Едіт Піаф, це

потребує окремої уваги і дослідження, що також стосується багатьох діячів як недавньої історії, так і сьогодення.

Список використаної літератури:

1. America Needs Music! Down Beat. May 15, 1942.
2. Farley J. Making America's Music: Jazz History and the Jazz Preservation Act. PhD thesis. University of Glasgow, 2008. 239 p.
3. Gillen A.N. The Role of Jazz in Europe During World War II. Holocaust Studies. 2017. April. 24. URL: <http://surl.li/rxhtml>
4. Jazz Musicians Who Served in the U.S. Military. Jazziz, 2018. November, 12. URL : <https://www.jazziz.com/jazz-musicians-who-served-in-the-u-s-military/>
5. Kater M. H. Different Drummers: Jazz in the Culture of Nazi Germany. Oxford: Oxford University Press, 2003. 320 p.
6. Martin K. Major Glenn Miller, US Army Air Forces. The National WWII Museum, 2019. December, 10.
7. Myers M. Artie Shaw: The War Years. The Wall Street Journal. 2019. October, 15.
8. Pink Floyd. Hey Hey Rise Up!
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=saEpkcVi1d4>
9. Rose K.D. Myth and the Greatest Generation. London: Routledge, 2008. 361 p.
10. Studdert W. The Jazz War. London-New York: I.B.Tauris & Co. Ltd, 2018. 238 p.
11. Sutton S. Dave and Iola Brubeck on Dave's World War II experiences and his Army band The Wolf Pack. Transcription. University of the Pacific. URL: <http://surl.li/daybpl>
12. Touring with the Wolf Pack Band: Dave Brubeck and World War II. The Nation WWII Museum. New Orleans. 2000. May, 15.
13. Yoanna M. de 70 years later, mystery of Glenn Miller's

disappearance may be solved. Colorado Public Radio. 2014. July, 8.

14. Доброго вечора, ми з України (спільний проєкт «PROBASS Δ HARDI» та НАОНІ).

URL: https://www.youtube.com/watch?v=W2S_ayZ-Eso

15. Instagram-сторінка Андрія Хливнюка.

URL: https://www.instagram.com/andriy_khlyvniuk_fan/

Eugeniya O. MOREVA,

PhD in Arts,

Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts,

Kyiv, Ukraine

e-mail: e.morieva@kmaecm.edu.ua,

ORCID: 0000-0003-4342-7242

Yulia BOBROVITSKA,

Graduate Student,

Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts,

Kyiv, Ukraine,

e-mail: y.bobrovitska@kmaecm.edu.ua,

ORCID: 0009-0002-5951-9723

VOLUNTEER ACTIVITIES OF MUSICIANS: GLOBAL AND UKRAINIAN CONTEXT

Abstract. The history of the volunteering activities was related with the both Worlds wars as in an artistic life and a front. The volunteering just had been coming up In the First World War and it had achieved of the impressionly scopes during the Second World War. A business and a mass media joined for the general process after all increasing of sales of the audio items stimulated the economic and added resources for war and future win. The jazz was the main style of the mass music, which united people on the both continents. The music concerts for American

solders gave them a feeling of the warm and cosiness of their home, while they were listening to familiar songs. There were many musicians joined for US Navy including Artie Shaw, Glenn Miller, Dave Brubeck and others. They also managed of the military bands and provided culture needs of the solders. The race problems were decided partly, after all people with a various skin color fought in the same brigades.

Ukraine art volunteering was controlled soviet government in the Second World War. A long time the myths about some artists were provided and on the contrary the some facts of the real heroic acts of t artists were kept silent. There were many of the Ukrainian artists while russian aggression since 2014 joined to the volunteering, they were going out to our army with the concerts and looked money for needs even elementary things. Our society existed as if in two paradigms – as war was and as war wasn't. The tragedy of the February 2022 changed this for ever. The part of our artists, which hadn't realizing about war until that time, had joined to volunteering. The music symbols as «Good evening, we are from Ukraine», «Oh, there is a red viburnum in the meadow», «Stefania» opened a new phase of Ukrainian show business. The war became a creative trigger, as if it opened a new opportunity, lots of artists got into art and volunteer activities, and now they look necessary things and give their fees for Ukraine army. There were many of our artists joined for the Armed Forces of Ukraine and Territorial Defense, they also continue arts activities.

Key words: volunteering, war, art creativity, jazz, Ukrainian pop-music, artists, concert activities.

References:

1. America Needs Music! (1942) Down Beat. May 15 [in English].

2. Farley, J. (2008) Making America's Music: Jazz History and the Jazz Preservation Act. PhD thesis. University of Glasgow [in English].
3. Gillen, A.N. (2017) The Role of Jazz in Europe During World War II. Holocaust Studies. April. 24. Web. Available at: <http://surl.li/rxtmltt> [in English].
4. Jazz Musicians Who Served in the U.S. Military (2018). Jazziz. November, 12. Available at: <https://www.jazziz.com/jazz-musicians-who-served-in-the-u-s-military/> [in English].
5. Kater, M.H. (2003) Different Drummers: Jazz in the Culture of Nazi Germany. Oxford: Oxford University Press [in English].
6. Martin, K. (2019) Major Glenn Miller, US Army Air Forces. The National WWII Museum. December, 10 [in English].
7. Myers, M. (2019) Artie Shaw: The War Years. The Wall Street Journal. October, 15 [in English].
8. Pink Floyd. Hey Hey Rise Up! (2022) Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=saEpkcVi1d4> [in English].
9. Rose, K.D. (2008) Myth and the Greatest Generation. London: Routledge [in English].
10. Studdert, W. (2018). The Jazz War. London-New York: I.B.Tauris & Co. Ltd. [in English].
11. Sutton, S. (2019) Dave and Iola Brubeck on Dave's World War II experiences and his Army band The Wolf Pack. Transcription. University of the Pacific. Available at: <http://surl.li/daybpl> [in English].
12. Touring with the Wolf Pack Band: Dave Brubeck and World War II (2000). The Nation WW II Museum. New Orleans. May, 15 [in English].
13. Yoanna, M. de (2014). 70 years later, mystery of Glenn Miller's disappearance may be solved. Colorado Public Radio. July, 8 [in English].

14. Dobroho vechora, my z Ukrayiny [Welcome, we are from Ukraine] (joint project by «PROBASS Δ HARDI» and NAOFI) (2022). Available at: https://www.youtube.com/watch?v=W2S_ayZ-Eso [in Ukrainian].
15. Instagram-storinka Andriya Khlyvnyuka [Instagram by Andriy Khlyvnyuk] (2022). Available at: https://www.instagram.com/andriy_khlyvniuk_fan/ [in Ukrainian].